VASTAANOTTAJA
Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Asia: KAA 11/2021 vp

# Lausunto: Polttoaineveron alentaminen

Kansalaisaloitteessa ehdotetaan lainvalmisteluun ryhtymistä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta ja valmisteveron laskemisesta nykyisestä vuoden 2021 tasosta 50 prosentilla.

Perusteluina aloitteessa mainitaan matalan polttoaineverotuksen yhteys työllisyyteen, kotimaan matkailuun ja yritysten kasvumahdollisuuksiin. Lisäksi ehdotusta perustellaan pitkien välimatkojen aiheuttamalla tarpeella käyttää henkilöautoa työmatkoihin, arjen pyörittämiseen ja muuhun liikkumiseen. Perusteluina mainitaan myös polttoaineveron epätasainen kohdistuminen esimerkiksi syrjäseudulla asuviin.

Ilmastovaikutuksista aloitteessa mainitaan, että Suomen osuus maailman liikenteen kasvihuonepäästöistä on 1,5 promillea. Aloitteen mukaan Suomen vaikutus maailman liikennepäästöihin on parhaimmillaankin olematon, eivätkä ilmastosyyt täten ole kestävä perustelu polttoaineveron korotuksille. Suomi on sitoutunut vähentämään kotimaan liikenteen päästöjä vähintään 50 prosentilla 2030 mennessä. Vuoden 2045 tavoitteena on nollapäästöinen liikenne.

## Keskeiset huomiot

Suomen Yrittäjät ei pidä aloitetta kannatettavana. Nestemäisten polttoaineiden valmisteverolla kerätyt verotulot ovat tärkeä osa valtion verotuloja. Jos nestemäisten polttoaineiden valmisteveroa laskettaisiin, nämä verotulot tulisi kerätä jollain muulla tavalla, esimerkiksi muuta verotusta kiristämällä. Verotulojen kerääminen polttoaineveron tyyppisillä kulutus- ja haittaveroilla on tutkitusti tehokkaampaa ja vähemmän markkinoita vääristävää kuin esimerkiksi työn ja yrittämisen verorasituksen kasvattaminen.

Valtion verotuloilla ylläpidetään esimerkiksi teiden ja muun liikenteen infrastruktuurin kehittämistä ja ylläpitoa. Puutteellinen rahoitustaso on jo merkittävästi heikentänyt liikenteen infrastruktuuria. Infrastruktuurin kehittämisen ja ylläpidon heikko taso tulee pitkällä aikavälillä yhteiskunnalle erittäin kalliiksi, eikä tilanne ainakaan parane polttoaineveroa alentamalla.

Aloitteessa mainitaan yritysten kasvumahdollisuudet. Kansainvälisesti kilpailukykyinen nestemäisten polttoaineiden verotaso on yrittäjyydelle tärkeää. Kohdennettujen ammattiliikenteen veronkevennysten vaikutukset valtiontalouteen sekä ilmastoon ovat kuitenkin huomattavasti ehdotettua yleistä

nestemäisten polttoaineiden valmisteveron laskua vähäisemmät. Esimerkiksi niin kutsutun ammattidieselin käyttöönotto edistäisi yrittäjyyttä ja yritysten toimintaedellytyksiä. Ammattidiesel kohdistuu ammattiliikenteeseen vahvistaen sen kilpailukykyä, mutta ei kannusta esimerkiksi lisäämään tarpeetonta yksityisautoilua. Yritysten kasvumahdollisuuksia voidaan parantaa myös esimerkiksi kehittämällä vaihtoehtoisten käyttövoimien tankkaus- ja latausinfrastruktuuria ammattiliikenteen tarpeisiin. Yritysten toimintaympäristön parantamisen lisäksi tämä vauhdittaisi raskaan liikenteen päästövähennyksiä.

Fossiilisten polttoaineiden käytön hinnoittelu on myös energiaomavaraisuuskysymys. Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen vähentää riippuvuutta suuriin fossiilisten polttoaineiden tuottajamaihin. Polttoaineverotuksen tason valinnassa tulee huomioida kasvihuonekaasupäästöjen lisäksi myös muut nestemäisten polttoaineiden käyttöön epäsuorasti liittyvät ulkoisvaikutukset.

Nestemäisten polttoaineiden valmisteveron laskeminen 50 prosentilla olisi Suomen hiilineutraalius- ja hiilinegatiivisuustavoitteiden vastainen toimi. Suomi on sitoutunut tavoitteisiin, eikä niiden saavuttamista hidastavia tai estäviä päätöksiä tulisi tehdä ilman erittäin painavia syitä. Maailman mittakaavassa pienistä ilmastovaikutuksista huolimatta meidän on pidettävä huolta tavoitteidemme toteuttamisesta. Euroopan unionilla kokonaisuutena on keskeinen rooli ilmastonmuutoksen hidastamisessa. Liikenteessäkin tulee edistää EU:n laajuisia ratkaisuja; ne ovat kilpailukyvyn ja kustannustehokkuudenkin kannalta paras vaihtoehto.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Ohlsbom Roope
Ekonomisti